

Journalen

NR. 2 Sept. 1999 ÅRGANG 11 LAGSAVIS FOR SKONSENG U.L.

Dager før snø.

Ennå ingen snø, men frosten er en nidkjær konservator.

Laserer landskapet for bestandighetens skyld,

når disse salene stenges for i år.

Erik Bystad

INFO FRA HOVEDLAGET

HVORFOR !?

Hærverk på Skonseng Idrettspark !!

I løpet av våren og sommeren har det oppstått leie tendenser i bruken av idrettsparken. Dører er brutt opp og gjerder er sparket inn. Mange dugnadstimer og mye penger er lagt ned, og vi har fått et flott anlegg. At det nå har oppstått hærverk kan IKKE aksepteres. Vi oppfordrer foreldrene å snakke med sine "poder" slik at vi kan ha glede av anlegget i mange år. I værste fall ser vi oss nødt til å gå til anmeldelse av forholdet.

"SOSIAL"-REKEAFTEN

Vi arrangerer rekeaften på Gammelskola 16.10.99. Kl. 20:00. For en pris på kr. 75,- pr. snute får du spise så mye reker du vil med brød og salat attåt. Skulle du ønske noe mere tar du det med. Hvis vi er heldig og har vært på vår side kommer vi i hovedsak til å være ute.

Liste med bindende påmelding er lagt ut på Joker

BASSENGKVELD

Vi prøver på nytt igjen etter åre-lang pause. Søknad er sendt til Rana Kommune ved Tore Hagh om siste time tirsdagskvelder fra kl. 20.00-21:00, svar er ikke kommet. Tenk å få avslutte ei hard økt på Emilmyra med en herlig bassengkveld. Det må være toppers. Vi får et helt basseng for oss selv. Så langt kan vi kun antyde priser ; FAMILIE KR. 60,- VOKSEN KR. 30,- OG BARN U/12 ÅR KR. 15,- Når alt er klappet og klart vil det bli oppslag på veggtafva hos Joker.

Styret SUL

TURN

Vi starter opp i oktober, og treninga vil foregå på tirsdager kl. 20-21. Anita Pruglhei vil være instruktør.

I år er det et program som heter Trollfjell som vil bli innøvd.(Ble brukt på landsturnstevne i -98, og ble premiert som beste tropps-program/ - oppvisning.) Denne sesongen er målet å delta på Nordlandstevne i Narvik i slutten av mai.

Å delta på turninga innebærer at du får litt trim i tillegg til at du får en trivelig time sosialt sett. Krav til deg: Du må være fylt 16 år og må møte opp på trening hver uke.

Se oppslag for nærmere starttidspunkt.

Turngruppa

FOTBALL

Høst oppstart med topplaget ferdig på fotballbanen. Smågutter, gutter og jentelaget dro med buss fra Skonseng på Bodø-cup 20.22 august. Miniputter og smågutter var på Klokkehagen-cup 11-12 september som gikk av stabelen på Sagbakken, hvor de spilte kjempe bra. Guttelaget fikk ny trener etter Rune Sætermo, men etter som de ikke møtte opp på trening eller kamper i høst måtte vi trekke dem fra serien hvor vi må betale kr. 1.500,- i bot. Jentelaget har også fått ny trener etter Lise Sletvold, Lars Møgster og de har også vært slapp med og møte opp på trening i sommer. VI OPPFORDRER FLERE TIL Å MØTE OPP OG SER PÅ NÅR DET SPILLES HJEMME KAMPER.

Fotballgruppa.

SKI

I november satser skigruppa på å lage til en miljøkveld. Vi tenker oss bytting/ kjøp og salg av utstyr, hjelp til preparering av ski, smørekurs, trekning av lotteri og en "auksjon" av noen gavepremier. I tillegg vil det selvsagt være mulig å få kjøpt kaffe m.m.

Finn ut om dere har noe som er blitt for smått. Ha det klart og vent med kjøp av nytt utstyr. Se etter oppslag om trivelige aktiviteter en søndag i november.

Hilsen Skigruppa

Jøssadall`n

Løsningen på forrige oppgave

ABOKA = fått juling og

ABÆKT = Uhøvelig , vrangt.

Her kommer neste oppgave:

AVSKJEKLAN

Har dere noen gode uttrykk å komme med til **Jøssadall`n**, kan dere sende det til :

Trygve Karstensen Skonsenhagen 93 8615 SKONSENG,

eller på E-mail til redaksjonen mauren@c2i.net

(Jøssadall`n = en som røper hemmeligheter).

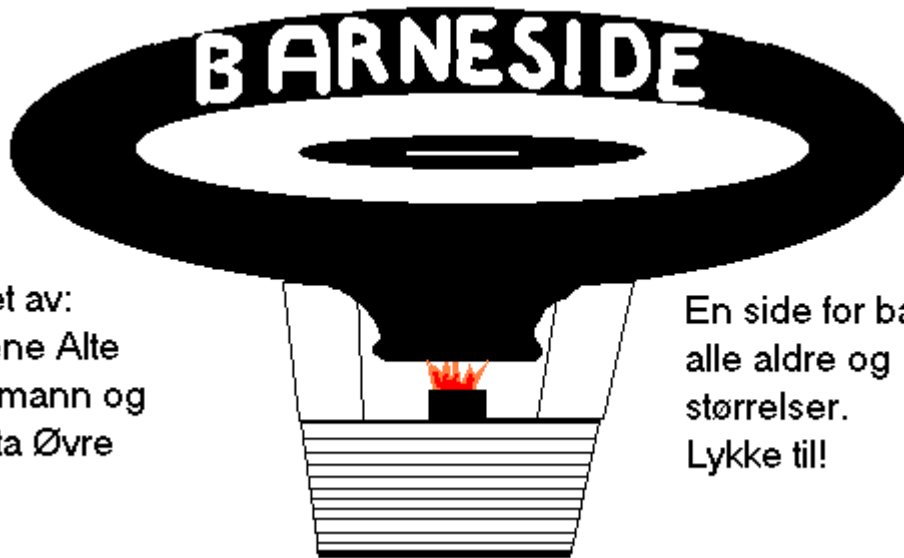
William Jacobsen A/S Ølutsalget Storforshei

Treningstider i gymnastikksal på følgende dager og tidspunkter.

Dag	Tidspunkt	Aktivitet	Kontaktperson
Mandag:	17:00 - 21:00	Fotball	Anne Olsen Tlf: 75 14 82 70
	21:00 - 22:30	Bondesliga	Tommy Saghei 91 80 11 95
Tirsdag:	17:00 - 18:30	Aktiv lek 4-7 år	Linn C. Kvåle 75 16 38 41
	18:30 - 20:00	Ski	Steinar Arnesen 75 14 80 72 (frem til 1/1 år 2000)
	18:30 - 20:00	Volleyball	Hege Tengs 98 66 48 01 (etter 1/1 år 2000)
	20:00 - 21:00	Turn	Anita Pruglhei 75 14 80 24
Onsdag:	21:00 - 22:30	Bondesliga	Tommy Saghei 91 80 11 95
Torsdag:	17:00 - 19:30	Fotball	Anne Olsen 75 14 82 70
Fredag:	18:30 - 20:30	Fotball	Anne Olsen 75 14 82 70

NILSSON RØRLEGGERE
VVS BUTIKK

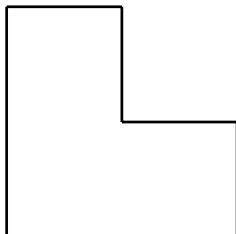

Laget av:
Helene Alte
Vestmann og
Marita Øvre

En side for barn i
alle aldre og
størrelser.
Lykke til!

Oppgave 1

Dette er et jordstykke som skal deles mellom 4 sønner. De skal ha nøyaktig like mye land. Klarer du og finne en løsning?

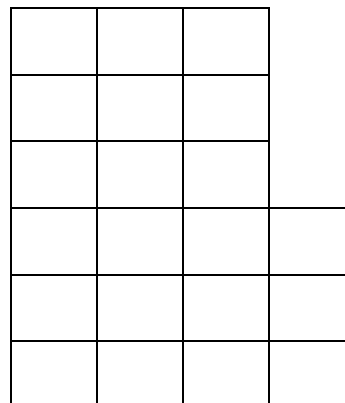

Oppgave 2

Det var en gang en far og en far og en sønn og en sønn. De dro på fisketur, og de fikk tre store torsk. Da de kom hjem delte de fiskene seg imellom så de fikk en hel fisk hver. Hvordan er det mulig?

Oppgave 3

1. Det norske ordet for MOUSE - - -?
2. En kroppsdel - - - ?
3. Ikke inne men - - -?
4. Mo i - - - -?
5. Snart jakt på - - -?
6. En - - - - sitter midt i fjeset?

Løsninger finnes på nest siste side.

PRESSEMELDING.

fra: PLANLEGGING I UTMARK V/ ARVID JARL HANSEN
emne: Ranelva
Dato: 12. januar 2003
RANELVA.:

«EN SØLVSTRENG FRA POLARSIRKELEN TIL RANFJORDEN»

Oppdragsmeldingen i følge prosjektbeskrivelsen om en faglig vurdering av Ranelva fra Saltfjellet ned til Reinfossen ble ferdig 9. mars 1999, og overlevert Bjørnar Bergh ved landbrukskontoret i Rana kommune. Ranelva er Nordlands nest største vassdrag, og det økobiologiske arbeidet med elva var interessant. Beskrivelsen, kartleggingen, prøvefiske og de faglige vurderingene ente opp med en rapport på 66 sider. Vil her gjengi det vesentlige fra resultatet i siste delen av rapporten.

KONKLUSJON / DISKUSJON.

Vurderinger:

- Fiskens mageinnhold viste at all fisk hadde en fyllingsgrad på mer enn 50%.
- Innholdet besto i hovedsak av overflateinsekt noe fisk, fjærmygg - vår og steinfluelarver.
- Nesten all fisken hadde liten innfarging av rødfarge i fiskekjøttet.
- Røya er en forholdsvis stor andel av fiskesamfunnene i elva.
- Fisken viser ingen angrep av parasitten *Gyrodactylus salaris*.
- Både ørreten og særdeles røya har meget god kondisjonsfaktor.
- Antall % gyttere viser at elva har større bærekraft for fisk.
- Sammensetningen av fiskens størrelse viser nå en større spredning over flere lengdegrupper.
- Det elektriske prøvefisket 1975-77 og 1995-96. Viser for få yngel pr. m².

Vannføringen i Ranelva er bestemmende for næringstilgang og oppholdsmuligheter for fisken vinterstid. Det hjelper ikke at elva har brukbare forhold store deler av året, det er de tidvis marginale forhold som er de avgjørende faktorer. Den lille vannføringen om vinteren turrlegger gyteplasser, bunnsstratet nedkjøles, dette reduserer næringsforholdene og rekrutteringen.

Utsetting av yngel for kultivering egner seg økonomisk lite som kultiveringsform, og utsettingen i den form det nå gjøres, er yngelen stort sett bare til mat for større fisk.

Generelt synes strømhastighet og dybde å være det viktigste for vekst og overlevelse. Kulpene i den øvre delen av elvestrekningen utgjør i % små arealer. Elva har for lite stiltflytende stabile dype områder. Fiskefremmende tiltak vil være å skape flere roligere områder med noe dyp, samt utsetting av skjul for fisken i selve vassdraget. Øke kantvegetasjonen der det er mulig, for å gi skygge, skjul og næring. Langs ei så regulert elv er det vanskelig å oppnå den ønskelige effekten kantvegetasjonen gir.

Kultiveringsforslag i prioritert rekkefølge.:

1. **Prioritet.:** Helt nødvendig tiltak.
2. **Prioritet.:** Tiltak med god effekt, bør igangsettes snarest.
3. **Prioritet.:** Tiltak med god effekt, som bør iverksettes innenfor en rimelig tid

1. Prioritet Hovedforslag.:

- a) Vassdraget nedenfor Reinforsen må behandles for parasitten *Gyrodactylus salaris* slik at vassdraget blir sykromsfri og anadrome snarest mulig kan vandre opp over laksetrappa i Reinforsen for å gi et rikere tilskudd av fiskesamfunn.
- b) Utsetting på elvestrekningen av stedegen ørret i form av plommesekk yngel og startforet yngel i et antall på ca. 400 000 stk. I et samarbeid med foreningens klekkeri i Sjona, fordeles etter avtalt antall mellom stedbunnen ørret og sjøørret.
- c) Tilløpene elver Bjellåga, Tespa og Stormdalsåga bør vernes for reguleringer. Disse elvene er meget verdifulle for tilførsel og rekruttering av fisk til Ranelva.
- d) Ved Lilleågas utløpet fra fjellet og elva i fjellhulen bør vernes som oppvekstområde for fisk.

2. Prioritet. Ovenfor Raufjellforsen.:

Den største nytteeffekten for en kultivering av hele vassdraget ovenfor Reinforsen er å utnytte maksimalt den øverste delen av elva, og det vil være det billigste. Derfor prioriteres først og fremst dette området. For å få opp antall fisk i fiskesamfunn ovenfor Reinforsen bør det kun satses på ørreten, da den er sterkt redusert i forhold til røya i hele vassdraget. Kultiveringen bør rettes mot den stedegne elveørrestammen. Dette for å tilbakeføre elvestrekningen til den før fiskeførende ørretelv. Tilgangen av yngel fra Gubbellåga og Virvassåga er nå minimal.

For å få opp antallet av ørret kan det være et behov for utsetting av yngel. Et lokalt klekkeri kan opprettes. Å opprette et samarbeid med det eksisterende klekkeriet fiskeforeningen har i Sjona er en annen god mulig løsning. Dette vil medføre at det må tillates en andel utsetting av sjø ørret, noe som kommer elvestrekningen til gode ved eventuell senere oppgang av anadrom fisk.

Minstevannføringen er sterkt redusert, for å høyne kvaliteten på oppvekstområdene for ørreten bør påfølgende gjøres.:

- a) Terskelen ved Krokstrand må utbedres og vannspeilet høynes maksimalt. Den må utformes som en syvde med hovedløpet på side A. (nordre side) av holmen med utgraving for en dypest mulig kulp nedenfor utløpet. Virkningen kan sammenlignes med trinn i en laksetrapp.
- b) Terskelen ved Nabbvollen utbedres på samme måte, og med hovedutløp på side A. (nordre side) som ved Krokstrand.
- c) Ny syvde bygges ved den falleferdige hengbrua over til Raufjell gård. Se oversikts kart. Kan gjerne kombineres med veg over elva.

3. Prioritet. Nedenfor Raufjellforsen.:

For å utnytte denne delen av elvestrekningen til å bli mer selvreproduserbar må også her gjøres noe med minstevannføringen. Røya kan her bli den dominerende arten. Oppvekstområder må forbedres, vanndringshinder må fjernes. Kulvertene i vei er oppgangshinder for fisk under E6. ved Nevermoen, i Osråpet under E6 på Røssvoll bør utbedres, likeledes kulverten som sperrer oppgang i Leirbekken på Skonseng.

På denne delen av elva må det også satses på tilrettelegging for ørreten. Da bærekraften tillater mer yngel bør kultiveringstiltak iverksettes for ørret. Foruten utsetting av yngel av stedegen stamme bør følgende kultiveringstiltak gjøres.:

- a) Syvde bygges ved Dunderland, fra Storauren over til Kattstrand. Hovedløp på side A (nordre side). Flommoverløp på side B sør for holmen (se kart nr. 22). Det vil bli det beste området nedenfor Raufjellforsen for selvreproduksjon og oppvekst, når det gjelder iverksettelse av kultiveringstiltak for alle arter av laksefisk.. Dette vil og forbedre utløpet fra Lilleåga mot Ranelva for oppgang av fisk, Lilleåga er en utmerket gyteelv, men ikke nok tilgjengelig slik den er i dag.
- b) Ved Eiterå nedenfor Gullbekkhei, stenge utløpet av Holmtjønna slik at vannstanden i tjønna stiger og innløpet kan brukes som adkomst fra elva (se kart 17).

- c) Ny syvde bygges ved Messingslett, over første auren nedenfor brua der E6 krysser elva. Hovedutløp bør være i midten med forgreninger til begge sider. (se kart 23).
- d) Ved Nevernes bygges en syvde nedenfor Lappnesea over nedre del av Steinauren så høg som mulig. Hovedutløp bør være i midtre del av elva. Dette for å bevare den viktige og gode delen av vassdraget nedenfor Grønnfjellåga som har for lav vannstand om vinteren. (se kart nr. 14).
- e) Nedenfor Nevernes vil kun som inngrep i vassdraget være å sette ut skjul for fisk.

Oppsyn.

Et fiskeoppsyn har to hovedoppgaver:

1. Gi informasjon og veiledning om fiskeplasser, smittehygiene, fremme trivsel og god fiskekultur langs elva.
2. Føre kontroll med at fiskereglene overholdes og fiskeravgiften og fiskekort er betalt.

Driftsplanlegging og lokal forvaltning av de utnyttbare fiskeressursene.

Driftsplanprosessen bør ha en planperiode på 3 - 5 år. Prosessen skal munne ut i en handlingsrettet driftsplan som vedtas av rettighetshaverne. Driftsplan er en privatrettslig avtale mellom rettighetshaverne om felles forvaltning av fiskeressursene innenfor et definert planområde. Måloppnåelse av definerte resultatmål evalueres årlig, og etter endt planperiode, evalueres og revideres driftsplanen for ny planperiode. Ut fra denne faglige rapporten bør rettighetshaverne prioritere det som skal med i driftsplanen.

RAFF (Ranelva fiske forvaltning) er nå igang med prosessen. Jeg ønsker dem lykke til med det videre arbeidet som er viktig for å få til en god lokal forvaltning av elva.

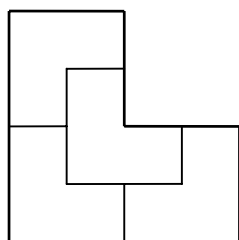
Med hilsen

Arvid Jarl Hansen.

Planlegging i utmark.

Løsninger barnesia:

Oppgave 1:

Oppgave 2:

Det var en far og en sønn, som igjen hadde med sin sønn. Altså tre personer: sønn, far og bestefar.

Oppgave 3:

M	U	S	
A	R	M	
U	T	E	
R	A	N	A
E	L	G	
N	E	S	E

RANA•HYTTA ^a/_s

Postboks 399, 8601 Mo i Rana

Tlf. 75 12 88 22 • Fax. 75 12 88 40

Mauredaksjonen ber våre lesere om stoff til vår lokalavis, og vi oppfordrer også alle barna i bygda om stoff til barnesia, som er et fast innslag i avisa. Frister for innlevering av stoff er innen utgangene av FEBRUAR, MAI og NOVEMBER.

Innslag til avisen kan sendes til: Trygve Karstensen Skonsenghagen 93 8615 SKONSENG
Eller på E-mail: mauren@c2i.net

Mauren er også lagt på internett: <http://home.c2i.net/skonseng/sul/mauren>

Besøk gjerne SUL sin hjemmeside: <http://home.c2i.net/skonseng/sul>

Redaktør: Trygve Karstensen

Medlemmer: Geir W.Stormo, Leif Sætermo, Øystein Mediå, Kari Gåskjønli,
Ann Kristin Alte og Solfrid Stormo.

ELEKTROENTREPRENØR

SVEIN H. BOTN ^A/_S

NORDLANDSVN. 60 - 8600 MO I RANA

Severdigheter på Skonseng/Røssvoll

Vi ønsker å ta opp forskjellige severdigheter som kan knyttes til bygda vår, men da trenger vi all den hjelp vi kan få. Vi henviser til steinen som står ved kirken og helleristninger oppi lia . Så herved så sender vi ut et rop om hjelp. For de av dere som kanskje kan gi oss ei hjelpende hand; nøl ikke, ta kontakt med noen av oss i redaksjonen.

Har du mail send opplysningene direkte til Mauren ... mauren@c2i.net. På forhånd takk

Hilsen Redaksjonen

Bingo 1999

Vi ha avsluttet bingoen i år og vil med dette takke alle som hjalp til med å ta i et tak. Bingoen er hovedinntektskilden til SUL og er veldig viktig for oss. Takk til dere alle. Dessverre så ble det sendt ut bingolister til noen støttemedlemmer og det må vi bare beklage. Vi skal "skjerpe" oss.

TAKK.